

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.10.2005
KOM(2005) 507 endelig

2005/0214 (COD)

Gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program:

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om en styrkelse af retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder

{SEK(2005) 1293}

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1) BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

I den reviderede Lissabon-strategi¹ og i den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden² bliver det understreget, at mobilitet er vigtig for at forbedre arbejdskraftens og erhvervslivets omstillingsevne og for at øge fleksibiliteten på arbejdsmarkedet. Supplerende pensionsordninger spiller en stadig større rolle inden for aldersforsikring, og det er derfor særlig vigtigt at reducere de hindringer for mobiliteten, som ordningerne fører med sig. Kommissionen meddelte i sin Lissabon-handlingsplan, at den vil forelægge lovgivningsforslag på området.

Formålet med dette forslag er derfor at reducere de hindringer, der står i vejen for den frie bevægelighed mellem medlemsstaterne og for mobiliteten inden for den enkelte medlemsstat, og som skabes af visse supplerende pensionsordninger. Hindringerne vedrører betingelserne for at optjene pensionsrettigheder og bevare hvilende pensionsrettigheder og overførslen af optjente rettigheder. Forslaget skal desuden sikre arbejdstagerne bedre oplysning om, hvilke konsekvenser mobilitet har for supplerende pensionsrettigheder.

- **Generel baggrund**

Medlemsstaternes sociale sikringsordninger skal tage højde for befolkningens aldring. De reformer, der er vedtaget eller planlagt i de fleste medlemsstater, går i retning af en udvidelse af de supplerende pensionsordninger, hvis udvikling i øvrigt aktivt støttes af visse medlemsstater.

Det er derfor vigtigt at sikre, at ordningernes bestemmelser ikke lægger hindringer i vejen for arbejdskraftens mobilitet, gør det sværere for en mobil arbejdstager at optjene nok pensionsrettigheder frem til arbejdslivets ophør og gør arbejdsmarkedet mindre fleksibelt og effektivt. Selv om der er mange faktorer, der er afgørende for en persons beslutning om at skifte arbejdsplads, er det klart, at han vil være mindre tilbøjelig til at skifte arbejdsplads, hvis han risikerer at miste en stor del af de supplerende pensionsrettigheder, han har optjent.

Forslaget er resultatet af flere års drøftelser på europæisk plan om, hvorvidt det er nødvendigt at forbedre tilrettelæggelsen af de supplerende pensionsordninger for at

¹ Vækst og beskæftigelse: en fælles opgave - Et nyt afsæt for Lissabon-strategien, KOM(2005) 24, Bruxelles, den 2. februar 2005.

² Kommissionens meddelelse om den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, KOM(2005) 33 endelig, Bruxelles, den 9. februar 2005.

lette arbejdskraftens mobilitet, og hvordan det bedst kan ske.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Der findes ingen fælles regelrammer for retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder, og det er en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed og den faglige mobilitet i almindelighed, også inden for de enkelte medlemsstater.

Direktiv 1998/49/EF³, der bl.a. skal sikre retten til ligebehandling for personer, som flytter til udlandet, var et første skridt på vejen til at reducere disse barrierer.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og –mål**

Som Kommissionen understregede i sin nyligt fremlagte meddelelse til Rådets forårsmøde 2005⁴ og i de integrerede retningslinjer⁵, er det meget vigtigt at øge arbejdsmarkedets evne til at reagere, bl.a. ved at tilskynde til faglig og geografisk mobilitet. Ultimo 2005 vil Kommissionen vedtage en handlingsplan for lovlig migration, som også vil omfatte initiativer i den retning.

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Kommissionen har hørt arbejdsmarkedets parter to gange. Ved den første høring blev det undersøgt, om der bør iværksættes et fællesskabstiltag angående retten til at overføre erhvervstilknyttede pensionsrettigheder, og i hvilken retning et sådant tiltag i givet fald bør gå⁶. Arbejdsmarkedets parter så generelt positivt på et fællesskabstiltag på området. Kommissionen gennemførte derfor en anden høringsrunde⁷, hvor de europæiske arbejdsmarkedsparter blev spurgt om, hvad et sådant fællesskabstiltag bør indeholde. Høringen viste, at arbejdsmarkedets parter har forskellige opfattelser af, hvor vægten bør lægges i et sådant tiltag, og hvilke midler der bør vælges. Der blev derfor ikke indledt forhandlinger for at nå frem til en selvstændig aftale.

Siden Det Rådgivende Udvalg vedrørende Supplerende Pensioner⁸ (herefter Pensionsforummet) blev nedsat i 2001, har det været direkte involveret i undersøgelsen af de hindringer for mobiliteten, som skabes af visse supplerende pensionsordninger. Pensionsforummet består af repræsentanter for medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter, pensionsfondene og andre organer, der arbejder på området.

³ Direktiv 98/49/EF om beskyttelse af supplerende pensionsrettigheder for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for Fællesskabet, EFT L 209 af 25.7.1998.

⁴ Vækst og beskæftigelse: en fælles opgave - Et nyt afsæt for Lissabon-strategien, meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde - KOM(2005) 24, Bruxelles, den 2. februar 2005.

⁵ Særlig retningslinje 21.

⁶ SEK(2002) 597, offentliggjort den 27. maj 2002.

⁷ SEK(2003) 916 af 12. september 2003.

⁸ Nedsat ved Kommissionens afgørelse K(2001) 1775 af 9. juli 2001, EFT L 196 af 20.7.2001, s. 26-27.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Svarene fra Pensionsforummets medlemmer, herunder medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter, fremgår af konsekvensanalysen i bilaget til forslaget.

- **Ekspertbistand**

Det har ikke været nødvendigt med ekspertbistand udefra.

- **Konsekvensanalyse**

Forslaget er ikke udtrykkelig nævnt i Kommissionens arbejdsprogram og skal derfor ikke formelt set underkastes en konsekvensanalyse. Kommissionens tjenestegrene mener dog, at der for at forbedre lovgivningen og skabe større gennemsigtighed og åbenhed bør ses på, hvilke forskellige foranstaltninger der kan træffes på området, og hvilke virkninger de vil have med hensyn til omkostninger og fordele.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Forslaget fastlægger fælles principper, der gør det muligt at fremme retten til fri bevægelighed, som er en af Fællesskabets grundlæggende friheder, og at forbedre det indre markeds funktion. Disse principper er i tråd med den tilpasning af de supplerende pensionsordninger, som allerede er indledt i medlemsstaterne.

Arbejdskraftens mobilitet, både inden for den enkelte medlemsstat og medlemsstaterne imellem, er en afgørende forudsætning for et velfungerende europæisk arbejdsmarked. Den er også et af målene i Lissabon-strategien, som skal styrke beskæftigelsen og den økonomiske vækst. Det drejer sig derfor ikke kun om at forbedre mobiliteten mellem medlemsstaterne, men også den faglige mobilitet inden for den enkelte medlemsstat. Nogle af de bestemmelser, der gælder for supplerende pensionsordninger, bl.a. bestemmelserne om optjening af pensionsrettigheder, hæmmer mobiliteten inden for den enkelte medlemsstat. Dette hindrer bl.a. udviklingen af virksomheder fra andre medlemsstater, fordi de har svært ved at skaffe kvalificeret arbejdskraft (den relevante arbejdskraft fastholdes i andre virksomheder på grund af de bestemmelser, der gælder for supplerende pensionsordninger). Direktivet skal derfor tilnærme medlemsstaternes lovgivninger på området, så der skabes bedre konkurrencevilkår på det europæiske arbejdsmarked.

- **Retsgrundlag**

Forslagets retsgrundlag er EF-traktatens artikel 42 og 94. Artikel 42 blev allerede brugt som retsgrundlag for direktiv 1998/49/EF. EF-traktatens artikel 94 er passende, fordi retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder ikke kan styrkes uden at forbedre den faglige mobilitet i almindelighed, herunder inden for medlemsstaterne. En bedre faglig mobilitet i almindelighed er desuden afgørende for at sikre et velfungerende indre marked med en fleksibel arbejdsstyrke, der ikke hæmmes af de bestemmelser, der gælder for supplerende pensionsordninger, f.eks. de bestemmelser, der i visse tilfælde kræver, at arbejdstageren skal have været ansat hos samme arbejdsgiver i længere tid

for at optjene pensionsrettigheder.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, eftersom forslaget ikke falder ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne af følgende årsager:

Arbejdsmarkederne er grænseoverskridende. Der er derfor behov for et tiltag på fællesskabsplan for at gøre arbejdsmarkederne mere fleksible og effektive ved at fjerne visse hindringer, der er for arbejdskraftens mobilitet, og som skabes af erhvervstilknyttede pensionsordninger.

Målene med forslaget kan bedst opfyldes ved et fællesskabstiltag af følgende årsager:

De retningslinjer og henstillinger, EU-institutionerne ved flere lejligheder har udsendt i de seneste ti år, har ikke resulteret i nogen væsentlig tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger. Der er tværtimod fare for, at forskellene kan blive forstærket i et EU med 25 medlemsstater.

Den aktuelle og fremtidige udvikling af pensionssystemerne på europæisk plan gør det nødvendigt at vedtage et fællesskabsinstrument i dag: EU har siden 2003 haft retlige rammer, der fremmer en grænseoverskridende administration af de supplerende pensionsordninger. Desuden vil man formentlig se en stærk udvikling på området, således som det fremgår af den undersøgelse, Udvalget for Social Beskyttelse for nyligt gennemførte sammen med Kommissionen om de supplerende erhvervstilknyttede pensionsordningers fremtid. Det er derfor det rette tidspunkt at fastlægge fælles referencerammer.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Valget af retsakt og de praktiske aspekter er i tråd med proportionalitetsprincippet: Der er ikke valgt en forordning, men et direktiv for at tage hensyn til, at de supplerende pensionssystemer er tilrettelagt forskelligt i medlemsstaterne, og samtidig at fastsætte overordnede rammer for de mål, medlemsstaterne skal nå, uden at angive, hvilke midler de skal bruge til at nå målene.

De foreslåede bestemmelser begrænser sig til det nødvendige mindstemål og tager - takket være konsekvensanalysen - højde for de mulige følgevirkninger for de eksisterende nationale systemer. Der er desuden fastsat lange gennemførelsesfrister for en række af direktivets bestemmelser.

- **Reguleringsmiddel/-form**

Foreslået reguleringsmiddel/-form: direktiv.

Andre midler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende årsager:

Et mindre bindende middel - f.eks. en adfærdskodeks - ville næppe kunne give det ønskede resultat, da de drøftelser, der i over femten år er blevet ført på europæisk plan, ikke har resulteret i et sådant initiativ ad frivillighedens vej. Desuden er mange af de elementer, de supplerende pensionsordninger hviler på, reguleret ved medlemsstaternes lovgivninger.

Et mere bindende middel - f.eks. en forordning - ville ikke kunne give den fleksibilitet, der kræves for at tage hensyn til de mange forskelle, der er mellem de supplerende pensionsordninger, og det forhold, at de ofte er baseret på frivillighed.

4) BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Sammenligningstabel**

Medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen de nationale bestemmelser, der sættes i kraft til gennemførelse af direktivet, og en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt omhandler et emne, der er omfattet af EØS-aftalen, og den bør derfor udstrækkes til at gælde i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

- **Nærmere redegørelse for forslaget, efter kapitel eller artikel**

Formål (artikel 1)

Artikel 1 opregner og sammenfatter de mål, der er nævnt i punkt 1.2.

Anvendelsesområde (artikel 2)

For at sikre overensstemmelse med direktiv 98/49/EF er forslagets anvendelsesområde identisk med nævnte direktivs anvendelsesområde. Det finder således anvendelse på enhver supplerende pensionsordning (defineret i artikel 3) bortset fra de ordninger, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971, som ændret.

Definitioner (artikel 3)

Da der er så mange forskelle mellem de supplerende pensionsordninger, der findes i de enkelte medlemsstater, bør nogle af de udtryk, der anvendes i forslaget, defineres.

Definitionerne i litra a) ("supplerende pension"), b) ("supplerende pensionsordning") og d) ("pensionsrettigheder") er identiske med dem, der anvendes i direktiv 98/49/EF,

for at sikre overensstemmelse med nævnte direktivs anvendelsesområde.

Udtrykket "overførselsret", der anvendes i forslaget, vedrører den mulighed, som en fratrædende arbejdstager har for at optjene og bevare supplerende pensionsrettigheder.

Betingelser for optjening af pensionsrettigheder (artikel 4)

For at afbøde de negative virkninger, som betingelserne for at erhverve supplerende pensionsrettigheder har for udøvelsen af retten til fri bevægelighed, er der fastsat følgende lempelige bestemmelser i direktivforslaget:

- En arbejdstager, der endnu ikke har optjent nogen rettigheder i den supplerende pensionsordning, men som allerede har indbetalt bidrag, må ikke miste disse. For at sikre dette skal de samlede bidrag tilbagebetales eller overføres.
- Den fastsatte høje minimumsalder er en hindring for unge arbejdstageres mobilitet, hvis man, fordi man skifter arbejdsplads, før man har nået minimumsalderen, mister de pensionsrettigheder, man har optjent i perioden, før man har nået minimumsalderen. En arbejdstager skal senest kunne begynde at optjene supplerende pensionsrettigheder, når han fylder 21 år.
- Den venteperiode, hvor arbejdstageren endnu ikke kan blive medlem af ordningen, bør være kortere. Den bør være på højst et år (medmindre arbejdstageren endnu ikke har nået minimumsalderen). På denne måde kan ordningerne bl.a. blive ved med at koble venteperioden til prøvetiden (som normalt er på højst et år).
- For at sikre, at fratrædende arbejdstagere kan nå at optjene nok supplerende pensionsrettigheder i deres arbejdsliv, især hvis de skifter arbejdsplads flere gange, bør man begrænse muligheden for at indføre en karenstid, dvs. den periode, en arbejdstager skal være medlem for at være pensionsberettiget. Perioden bør være på højst to år.

Bevarelse af hvilende pensionsrettigheder (artikel 5)

Når en arbejdstager gør brug af mobilitet, må der ikke ske en betydelig forringelse af de rettigheder, han har optjent og ladet stå i den supplerende pensionsordning, han hidtil har været tilknyttet. Medlemsstaterne har forskellige midler til at foretage tilpasningen, bl.a. afhængigt af, hvordan rettighederne udvikler sig for aktive medlemmers vedkommende.

For at sikre, at det ikke medfører meget store administrationsomkostninger at administrere en lang række hvilende rettigheder med lav værdi, åbner forslaget mulighed for at vælge ikke at lade pensionsrettigheder stå, men at overføre dem eller at få udbetalt et beløb svarende til de optjente rettigheder, forudsat at rettighederne ikke overstiger en tærskel, som fastsættes af den enkelte medlemsstat.

Overførsel (artikel 6)

Det er fastsat i direktivforslaget, at en fratrædende arbejdstager skal kunne vælge mellem at lade rettighederne stå i den supplerende pensionsordning, han hidtil har været tilknyttet, og at overføre de optjente rettigheder. Det gælder ikke, hvis han på sin nye arbejdsplads er tilknyttet samme supplerende pensionsordning, eller hvis de

optjente rettigheders værdi bliver udbetalt, fordi de kun har en lav værdi.

Vælger en fratrædende arbejdstager at få overført sine rettigheder, må han ikke forfordes ved den beregning, de to ordninger, overførslen angår, foretager af værdien af de overførte rettigheder, eller gennem meget høje administrationsgebyrer.

Informationspligt (artikel 7)

Artikel 7 skal supplere de bestemmelser, der gælder på europæisk plan angående oplysningspligt, jf. direktiv 2003/41/EF. Direktivforslagets anvendelsesområde, som også omfatter ordninger, der ikke opererer på et kapitaliseringsgrundlag, er bredere end anvendelsesområdet for direktiv 2003/41/EF, og det er derfor nødvendigt at fastsætte supplerende bestemmelser på området. Direktiv 2003/41/EF omhandler desuden kun informationspligten over for medlemmer og pensionsmodtagere. Dette aspekt bør suppleres, så enhver (potentielt) fratrædende arbejdstager, uanset om han er medlem af en ordning eller ej, får oplyst, hvilke konsekvenser det har for hans supplerende pensionsrettigheder, hvis ansættelsen ophører.

Minimumsforskrifter - garanti mod forringelse (artikel 8)

Med tanke på gennemførelsen af det indre marked og de dermed forbundne social- og arbejdsmarkedspolitiske bestemmelser er direktivforslaget ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan indføre mere vidtgående bestemmelser om retten til at overføre pensionsrettigheder. Forslaget er dog til hinder for ethvert initiativ, der ville indebære en forringelse i forhold til den nuværende overførselsret.

Gennemførelse (artikel 9)

I betragtning af de store forskelle, der er mellem medlemsstaternes supplerende pensionsordninger, er der i direktivforslaget valgt en fleksibel model til at gennemføre visse bestemmelser om betingelserne for optjening og overførsel af pensionsrettigheder. Medlemsstaterne kan således anvende en længere frist til at gennemføre visse bestemmelser, som kunne være for restriktive på kort sigt.

I betragtning af den vigtige rolle, arbejdsmarkedets parter spiller ved tilrettelæggelsen og administrationen af erhvervstilknyttede supplerende pensionsordninger, er det fastsat i direktivforslaget, at medlemsstaterne kan overlade det til arbejdsmarkedets parter at gennemføre direktivet.

Gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program:

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om en styrkelse af retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 42 og 94,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Retten til fri bevægelighed for personer er en af Fællesskabets grundlæggende friheder; det er fastsat i traktatens artikel 42, at Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 vedtager de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed.
- (2) Arbejdskraftens sociale beskyttelse på pensionsområdet er sikret gennem lovpligtige socialsikringsordninger kombineret med supplerende socialsikringsordninger, der er knyttet til arbejdskontrakten, og som bliver mere og mere udbredt i medlemsstaterne.
- (3) Rådet har vide skønsebeføjelser med hensyn til valg af de mest hensigtsmæssige foranstaltninger til at nå målet i traktatens artikel 42; den koordineringsordning, der er omhandlet i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter

1 EUT C [...] af [...], s. [...].

2 EUT C [...] af [...], s. [...].

3 EUT C [...] af [...], s. [...].

4 EUT C [...] af [...], s. [...].

inden for Fællesskabet⁵, og i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71⁶, og navnlig bestemmelserne om sammenlægning angår ikke supplerende pensionsordninger, med undtagelse af de ordninger, der er omfattet af udtrykket "lovgivning" som defineret i artikel 1, litra j), første afsnit, i forordning (EØF) nr. 1408/71, eller i forbindelse med hvilke en medlemsstat fremsætter en erklæring i henhold til denne artikel. Supplerende pensionsordninger bør derfor omfattes af særlige foranstaltninger for at tage hensyn til deres særlige beskaffenhed og kendetegn og til deres forskelligartethed i og mellem medlemsstaterne og desuden særlig til den rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller ved gennemførelsen af ordningerne.

- (4) Rådets direktiv 98/49/EF af 29. juni 1998 om beskyttelse af supplerende pensionsrettigheder for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for Fællesskabet⁷, er den første særlige foranstaltning, der skal gøre det lettere at udøve arbejdskraftens ret til fri bevægelighed i forbindelse med supplerende pensionsordninger.
- (5) Traktatens artikel 94 bør ligeledes anvendes, da forskellene mellem de nationale lovgivninger om supplerende pensionsordninger er af en sådan art, at de både kan hindre udøvelsen af arbejdskraftens ret til fri bevægelighed og det indre markeds funktion. For at styrke retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder for arbejdstagere, der flytter inden for Fællesskabet og inden for samme medlemsstat, bør visse betingelser for optjening af pensionsrettigheder derfor harmoniseres, og der bør foretages en indbyrdes tilnærmelse af reglerne for bevarelse af hvilende rettigheder og overførsel af optjente rettigheder.
- (6) For at sikre, at betingelserne for optjening af supplerende pensionsrettigheder ikke er til skade for udøvelsen af arbejdskraftens ret til fri bevægelighed i Den Europæiske Union, bør der fastsættes begrænsninger for betingelserne for optjening af sådanne rettigheder, så arbejdstagere, der gør brug af deres ret til fri bevægelighed, eller som flytter inden for en medlemsstat, når op på et passende pensionsniveau ved arbejdslivets ophør.
- (7) Der bør ligeledes sørges for en rimelig tilpasning af hvilende pensionsrettigheder for at undgå, at fratrædende arbejdstagere forfordes. Dette mål kunne nås ved at tilpasse hvilende rettigheder under hensyn til en række referencemål, herunder inflationen, lønniveauet, de aktuelle pensionsbidrag eller afkastet af den supplerende pensionsordnings aktiver.
- (8) For at undgå, at det medfører meget store administrationsomkostninger at administrere en lang række hvilende rettigheder med lav værdi, bør ordningerne have mulighed for ikke at lade optjente rettigheder stå, men at overføre dem eller at udbetale et beløb svarende til de optjente rettigheder, når rettighederne ikke overstiger en tærskel, som fastsættes af den enkelte medlemsstat.

⁵ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 631/2004 (EUT L 100 af 6.4.2004, s. 1).

⁶ EFT L 74 af 27.3.1972, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 77/2005 (EUT L 16 af 20.1.2005, s. 3).

⁷ EFT L 209 af 25.7.1998, s. 46.

- (9) Det bør sikres, at arbejdstagere, der skifter arbejdsplads, kan vælge mellem at lade de pensionsrettigheder, de har optjent, stå i den hidtidige supplerende pensionsordning og at få overført det tilsvarende beløb til en anden supplerende pensionsordning, herunder i en anden medlemsstat.
- (10) Af hensyn til de supplerende pensionsordningers finansielle bæredygtighed kan medlemsstaterne i princippet undtage ikke-kapitaliserede ordninger fra kravet om, at arbejdstagerne skal have mulighed for at overføre optjente rettigheder. For at sikre ligebehandling af arbejdstagere, der er omfattet af kapitaliserede ordninger, og arbejdstagere, der er omfattet af ikke-kapitaliserede ordninger, bør medlemsstaterne dog bestræbe sig på gradvis at forbedre muligheden for at overføre rettigheder, der stammer fra ikke-kapitaliserede ordninger.
- (11) Med forbehold af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/41/EF af 3. juni 2003 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed⁸ bør arbejdstagere, der gør eller påtænker at gøre brug af deres ret til fri bevægelighed, informeres i tilstrækkeligt omfang af de personer, der har ansvaret for at administrere de supplerende pensionsordninger, særlig om hvilke konsekvenser det har for deres supplerende pensionsrettigheder, at en ansættelse ophører.
- (12) I betragtning af de store forskelle, der er mellem de supplerende sociale sikringsordninger, bør Fællesskabet kun fastsætte generelle målsætninger, og et direktiv er derfor den passende retsakt.
- (13) Da målene med det påtænkte tiltag, dvs. at mindske hindringerne for udøvelsen af arbejdskraftens ret til fri bevægelighed og for det indre markeds funktion, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor på grund af tiltagets omfang bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv, som bl.a. er baseret på en konsekvensanalyse, der er gennemført i samarbejde med udvalget vedrørende supplerende pensioner, ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (14) Dette direktiv fastsætter minimumsforskrifter, og medlemsstaterne kan derfor vedtage eller opretholde gunstigere bestemmelser. Gennemførelsen af direktivet berettiger ikke til en forringelse i forhold til den nuværende situation i de enkelte medlemsstater.
- (15) Det er nødvendigt at tage hensyn til dette direktivs virkninger, særlig virkningerne for de supplerende pensionsordningers finansielle bæredygtighed, og medlemsstaterne kan derfor anvende en længere frist til gradvist at gennemføre de bestemmelser, der kan have sådanne virkninger.
- (16) I overensstemmelse med de nationale bestemmelser om tilrettelæggelsen af de supplerende pensionsordninger kan medlemsstaterne overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre dette direktiv, for så vidt angår bestemmelser, som henhører under kollektive aftaler, forudsat at

⁸

EUT L 235 af 23.9.2003, s. 10.

medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i dette direktiv -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formål

Dette direktiv skal lette udøvelsen af arbejdskraftens ret til fri bevægelighed og retten til faglig mobilitet inden for den enkelte medlemsstat ved at mindske de hindringer, der skabes af visse bestemmelser, der gælder for supplerende pensionsordninger i medlemsstaterne.

Artikel 2

Anvendelsesområde

Dette direktiv gælder for supplerende pensionsordninger, med undtagelse af de ordninger, der er omfattet af forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- (a) "supplerende pension": alderspensioner og invalide- og efterladtepensioner, som supplerer eller erstatter ydelser, der udbetales i de nævnte kategorier under lovpligtige sociale sikringsordninger, hvis disse pensioner udbetales i henhold til reglerne for en supplerende pensionsordning, der er oprettet i overensstemmelse med national lovgivning og praksis
- (b) "supplerende pensionsordning": enhver erhvervstilknyttet pensionsordning, der er oprettet i overensstemmelse med national lovgivning og praksis, som f.eks. en gruppeforsikringsaftale, en branche- eller sektorspecifik ordning med finansiering ved udbetaling, en funderet ordning eller pensionstilsagn understøttet af bogførte reserver i virksomheden eller enhver kollektiv eller tilsvarende ordning, der har til formål at sikre arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende en supplerende pension
- (c) "medlem": person, hvis beskæftigelse berettiger eller kan berettige den pågældende til en supplerende pension i overensstemmelse med bestemmelserne i en supplerende pensionsordning
- (d) "pensionsrettigheder": enhver form for ydelse, som medlemmer af ordningen og andre ydelsesberettigede kan være berettiget til i henhold til bestemmelserne i en supplerende pensionsordning og, hvor det er relevant, i henhold til national lovgivning

- (e) "ansættelsesophør": beslutning om at bringe et ansættelsesforhold til ophør
- (f) "fratrædende arbejdstager": en arbejdstager, der, før han bliver pensionsberettiget, forlader et ansættelsesforhold, hvor han har opsparet pensionsrettigheder eller kunne have optjent sådanne rettigheder, hvis han var blevet i ansættelsesforholdet
- (g) "overførselsret": en arbejdstagers mulighed for at optjene og bevare pensionsrettigheder, når han gør brug af sin ret til fri bevægelighed eller faglig mobilitet
- (h) "pensionsmodtager med opsat pension": ethvert tidligere medlem, der har hvilende pensionsrettigheder stående i den supplerende pensionsordning, indtil betingelserne for at modtage en supplerende pension er opfyldt
- (i) "hvilende pensionsrettigheder": pensionsrettigheder, der bliver stående i den ordning, hvor de er optjent af en pensionsmodtager, der har opsat sin pension, og som modtager en pension fra denne supplerende pensionsordning, når betingelserne herfor er opfyldt
- (j) "overførsel": den udbetaling, som en supplerende pensionsordning foretager af et beløb, der svarer helt eller delvist til de i ordningen optjente pensionsrettigheder, og som kan overføres til en ny supplerende pensionsordning eller til en anden finansiell institution, der tilbyder pensionsrettigheder.

Artikel 4

Betingelser for optjening af pensionsrettigheder

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre følgende:

- (a) hvis der ved ansættelsesophør endnu ikke er optjent pensionsrettigheder, tilbagebetales eller overføres alle de bidrag, som den fratrædende arbejdstager har indbetalt, eller som der er indbetalt på dennes vegne
- (b) hvis der kræves en minimumsalder for at optjene pensionsrettigheder, er den på højst 21 år
- (c) en arbejdstager kan blive medlem af den supplerende pensionsordning efter højst et års ansættelse eller i givet fald senest, når han har nået den fastsatte minimumsalder
- (d) en arbejdstager optjener pensionsrettigheder efter højst to års medlemskab.

Artikel 5

Bevarelse af hvilende pensionsrettigheder

1. Medlemsstaterne vedtager de foranstaltninger, de anser for nødvendige for at sikre en rimelig tilpasning af de hvilende pensionsrettigheder for at undgå, at den fratrædende arbejdstager forfordes.
2. Medlemsstaterne kan tillade, at supplerende pensionsordninger ikke lader optjente rettigheder stå, men overfører dem eller udbetaler et beløb svarende til de optjente rettigheder, når rettighederne ikke overstiger en tærskel, som fastsættes af den enkelte medlemsstat. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om den fastsatte tærskel.

Artikel 6

Overførsel

1. Medmindre der foretages en udbetaling, jf. artikel 5, stk. 2, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en fratrædende arbejdstager, der ikke er omfattet af den samme supplerende pensionsordning i sit nye arbejde, efter anmodning og senest 18 måneder efter ansættelsesophøret kan opnå en overførsel inden for den samme medlemsstat eller til en anden medlemsstat af alle de pensionsrettigheder, han har optjent.
2. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med deres nationale praksis påse, at den fratrædende arbejdstager ikke forfordes, hvis aktuarmæssige skøn og skøn over rentesatserne bestemmer værdien af de optjente rettigheder, som skal overføres.
3. Den supplerende pensionsordning, som rettighederne overføres til, må ikke underlægge de overførte rettigheder optjeningsbetingelser og bevarer rettighederne mindst i samme omfang som hvilende rettigheder, jf. artikel 5, stk. 1.
4. Skal der betales administrationsomkostninger i forbindelse med en overførsel, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at undgå, at de står i urimeligt forhold til den periode, den fratrædende arbejdstager har været medlem af ordningen.

Artikel 7

Informationspligt

1. Uden at det berører arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers forpligtelser i henhold til artikel 11 om informationspligt over for medlemmer og pensionsmodtagere i direktiv 2003/41/EF, vedtager medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den person, der har ansvaret for at administrere den supplerende pensionsordning, informerer arbejdstagerne om, hvilke konsekvenser et ansættelsesophør har for deres supplerende pensionsrettigheder.
2. Arbejdstagere modtager efter anmodning og inden for en rimelig frist fyldestgørende information, bl.a. om:
 - (a) betingelserne for optjening af supplerende pensionsrettigheder og konsekvenserne af anvendelsen heraf ved ansættelsesophør

- (b) de forventede pensionsydelse i tilfælde af ansættelsesophør
 - (c) betingelserne for bevarelse af hvilende pensionsrettigheder
 - (d) betingelserne for overførsel af optjente rettigheder.
3. En pensionsmodtager, der har opsat sin pension, og som anmoder herom, informeres af den person, der har ansvaret for at administrere den supplerende pensionsordning, om sine hvilende pensionsrettigheder og eventuelle ændringer af reglerne for den supplerende pensionsordning, som rettighederne angår.
 4. Den information, der er omhandlet i denne artikel, gives skriftligt og på en forståelig måde.

Artikel 8

Minimumsforskrifter - garanti mod forringelse

1. Medlemsstaterne kan vedtage eller opretholde gunstigere bestemmelser om retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder end bestemmelserne i dette direktiv.
2. Gennemførelsen af dette direktiv berettiger under ingen omstændigheder til at forringe den ret til at overføre supplerende pensionsrettigheder, der eksisterer i medlemsstaterne.

Artikel 9

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktiv senest den 1. juli 2008 eller kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter fælles anmodning fra disse, at gennemføre dette direktiv, for så vidt angår bestemmelser, som henhører under kollektive aftaler. I så tilfælde sikrer de sig, at arbejdsmarkedets parter senest den 1. juli 2008 har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet de pågældende medlemsstater skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.
2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne om nødvendigt anvende en yderligere frist på 60 måneder fra den 1. juli 2008 til at gennemføre målet i artikel 4, litra d). Enhver medlemsstat, der ønsker en sådan forlængelse af fristen, underretter Kommissionen herom med angivelse af de pågældende bestemmelser og ordninger og den konkrete begrundelse for at forlænge fristen.
3. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne for at tage hensyn til eventuelle særlige vilkår, der er behørigt begrundede, og som hænger sammen med de supplerende pensionsordningers finansielle bæredygtighed, undtage ordninger med finansiering ved udbetaling, Unterstützungskassen og virksomheder, der benytter ordninger med bogførte reserver med henblik på udbetaling af pensionsydelse til deres ansatte, fra

anvendelsen af artikel 6, stk. 1. Enhver medlemsstat, der ønsker at gøre brug af denne mulighed, underretter straks Kommissionen herom med angivelse af de pågældende ordninger og den konkrete begrundelse for undtagelsen samt de foranstaltninger, der er truffet eller planlagt for at forbedre muligheden for at overføre rettigheder, der stammer fra de pågældende ordninger.

4. Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
5. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de foranstaltninger, de træffer for at gennemføre bestemmelserne i artikel 5.

Artikel 10

Rapportering

1. Hvert femte år efter den 1. juli 2008 udarbejder Kommissionen på grundlag af medlemsstaternes oplysninger en rapport, som forelægges for Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.
2. Senest ti år efter den 1. juli 2008 udarbejder Kommissionen en særskilt rapport om anvendelsen af artikel 9, stk. 3. På grundlag heraf forelægger Kommissionen i givet fald et forslag med alle de ændringer af dette direktiv, som er nødvendige for at sikre, at arbejdstagere, der er omfattet af kapitaliserede ordninger, og arbejdstagere, der er omfattet af de i artikel 9, stk. 3, omhandlede ordninger, behandles ens med hensyn til overførslen af optjente rettigheder.

Artikel 11

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 12

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand